

مقاله پژوهشی

تهیّه و خالص‌سازی آنتی‌بادی پلی کلوفال بر علیه انسولین انسانی

حسن روان‌سالار*

دکتر جلیل توکل افشاری*

دکتر عبدالرضا وارسته♦

دکتر سید محمد سیدین♦

هورمون انسولین پلی‌پتیدی است دو زنجیره‌ای با وزن مولکولی ۵/۷ کیلو Dalton و دارای ۵۱ اسید آمینه می‌باشد. این دو زنجیره توسط پیوندهای دی سولفیدی به یکدیگر متصل می‌شوند. یکی از مهمترین بیماری‌های مرتبط با انسولین بیماری دیابت می‌باشد که در آن سلول‌ها قادر به جذب گلوکز نبوده و میزان گلوکز خون افزایش یافته و بافت‌های بدن با کمبود انرژی مواجه می‌شوند. این عمل باعث ایجاد عوارض حاد و دیررس متعددی می‌گردد. در حال حاضر جهت اندازه‌گیری این هورمون از روش RLA استفاده می‌شود که این کیت‌ها نیز از خارج وارد می‌شود. هدف از این تحقیق، در نهایت طراحی کیت الیزا جهت اندازه‌گیری انسولین می‌باشد. اولین گام جهت طراحی این کیت نیز تهیّه و تخلیص آنتی انسولین انسانی است. که طی مراحل زیر انجام گرفت. جهت تولید آنتی‌بادی از خوکچه‌های هندی به عنوان میزبان استفاده شد. پس از ایمونیزاسیون این حیوانات با انسولین نو ترکیب انسانی به همراه ادجوانت، از آنها خون‌گیری به عمل آمد و سرم آنها نیز جداسازی گردید. جهت ارزیابی و تشخیص آنتی‌انسولین تولید شده در حیوان از سه روش RIA, Dot blot و DID استفاده شد. پس از اطمینان از وجود آنتی‌انسولین در سرم، توسط دو مرحله تخلیص یعنی سولفات آمونیوم اشباع و کروماتوگرافی تعویض یونی، مولکول‌های IgG جداسازی و تخلیص گردید. جهت ارزیابی میزان خلوص آنتی‌بادی از تکنیک SDS - PAGE استفاده شد. در نهایت جهت اطمینان از عدم وجود باندهای غیراختصاصی از تکنیک وسترن بلات استفاده شد که آنتی‌بادی‌های خالص شده از درجه خلوص بالایی برخوردار بود و باندهای غیراختصاصی مشاهده نشد.

واژه‌های کلیدی: انسولین؛ دیابت؛ خوکچه هندی؛ آنتی‌انسولین؛ کروماتوگرافی تعویض یونی؛ DID, Blot, SDS-PAGE

* - کارشناس ارشد ایمونولوژی

♦ - استادیار ایمونولوژی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

◆ - دکترای دامپزشکی - مرکز تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی مشهد

مقدمه

دیابت یکی از بیماری‌های شایع جهان به شمار می‌آید و با میزان بالای مرگ و میر، در حدود ۵۴ هزار نفر در سال، هفتمین علت مرگ و میر در کشور آمریکا محسوب می‌گردد (۹ و ۱۰). در صورت تشخیص و درمان بموقع این بیماری، ابتلا به عوارض دیررس ناشی از آن که شامل کوری، قطع اندام، برداشتن کلیه و دیگر عوارض می‌باشد به حداقل خواهد رسید. همچنین تشخیص نوع دیابت نیز راه را برای درمان هموارتر خواهد نمود.

یکی از مراحل تشخیص این بیماری، اندازه‌گیری سطح انسولین خون بیماران می‌باشد. از روش‌های مرسوم و دقیق اندازه‌گیری انسولین نیز روش رادیو ایمنواسی (RIA) والیزا (ELSA) می‌باشد که در حال حاضر، این کیت‌ها از خارج خریداری و وارد ایران می‌شود و این مسئله موجب بروز مشکلاتی می‌شود. با ساخت و تولید این کیت‌ها در داخل کشور، بسیاری از مشکلات مرتفع خواهد شد. لذا اولین و مهم‌ترین گام در ساخت این کیت‌ها، تولید آنتی‌بادی علیه انسولین انسانی می‌باشد. هدف از این تحقیق نیز تهیه و خالص‌سازی این آنتی‌بادی می‌باشد به نحوی که بتوان از آن برای تهیه کیت استفاده نمود.

روش پژوهش

تانک الکتروفوز عمودی، پاور سوپلای و گراديان میکسر مورد استفاده ساخت شرکت پایا پژوهش توکس (ایران)، سانتریفوج ساخت شرکت اونیورسال (ایران) و انکوباتور ساخت شرکت ایران خودساز از جمله دستگاه‌های مورد نیاز بود. جهت اندازه‌گیری جذب پروتئین‌ها از اسپکتروفوتومتر اولتراویوله (UV) ساخت شرکت سکومام فرانسه استفاده شد. جهت تولید آنتی‌بادی، آنتی‌زن مورد استفاده انسولین نوترکیب انسانی محصول شرکت بورینگر مانهایم به همراه ادجوانات کامل فروند محصول شرکت سیگما (آمریکا) و همچنین ادجوانات ناقص فروند محصول شرکت بیوژن (ایران) استفاده شد.

استاندارد وزن مولکولی، چهار کلرو - یک نفتول، کاغذ نیتروسلولز و کیسه دیالیز محصول شرکت سیگما (آمریکا)، آکریل آمید و بیس آکریل آمید، تریس، گلیسین، سولفات آمونیوم، سدیم آزید و همچنین کیت اندازه‌گیری پروتئین به روش برادرفورد محصول شرکت بیوژن (ایران) بود. ایزو بوتanol، متانول، آب اکسیژنه، کوماسی بلو نوبت به فواصل زمانی سه هفته از یکدیگر و بصورت عضلانی انجام شد. غلظت انسولین در تزریق نوبت اول ۱.۵ mg/ml معادل ۴۰ IU/ml بود که به همراه ادجوانات کامل فروند تزریق شد. در دو مرحله بعدی غلظت انسولین Img/ml معادل ۲۶ IU/ml بود که به همراه ادجوانات ناقص فروند تزریق شد. همچنین به منظور بررسی آنتی‌بادی تولید شده، یک روز قبل از هر تزریق خونگیری انجام می‌شد و سه روز بعد از تزریق نوبت سوم خونگیری نهایی صورت گرفت.

الف) ایمونیزاسیون و تولید آنتی‌بادی: در این تحقیق از شش رأس خوکجه هندی به وزن تقریبی ۲-۱/۵ کیلوگرم به عنوان میزان استفاده شد. آنتی‌زن مصرفی نیز انسولین نوترکیب انسانی محصول شرکت بورینگر مانهایم بود. تزریق آنتی‌زن در سه نوبت به فواصل زمانی سه هفته از یکدیگر و بصورت عضلانی انجام شد. غلظت انسولین در تزریق نوبت اول ۱.۵ mg/ml معادل ۴۰ IU/ml بود که به همراه ادجوانات کامل فروند تزریق شد. در دو مرحله بعدی غلظت انسولین Img/ml معادل ۲۶ IU/ml بود که به همراه ادجوانات ناقص فروند تزریق شد. همچنین به منظور بررسی آنتی‌بادی تولید شده، یک روز قبل از هر تزریق خونگیری انجام می‌شد و سه روز بعد از تزریق نوبت سوم خونگیری نهایی صورت گرفت.

ب) تشخیص آنتی‌بادی: به منظور تشخیص آنتی‌بادی تولید شده در سرم خوکجه‌ها از سه روش استفاده شد. اولین روش آزمایش DID به روش اشترولونی (البته با کمی تغییرات) بود. در این روش از آگارز ۱/۵ درصد در بافر باریتال (PH = ۸/۶)

و قدرت یونی ۰/۰۵ مولار) استفاده شد. آگارز درون پلیت‌های میکروبیولوژی به ارتفاع تقریبی ۴ میلیمتر ریخته شد. حفره‌های ایجاد شده در ژل به اندازه‌ای بود که گنجایش حدود ۲۰۰ میکرولیتر از آنتی‌زن و یا آنتی‌بادی را داشته باشد. بهترین غلظت انسولین در این روش نیز $\mu\text{g/ml}$ ۲۰۰ IU/ml بود. انسولین در حفره مرکزی و سرم‌های مراحل مختلف خونگیری نیز در حفرات اطراف ریخته شد. جهت پدیدار شدن خطوط رسوبی، ابتدا پلیت‌ها را مدت ۴ ساعت در اتو ۳۷ درجه سانتی‌گراد و در شرایط مرطوب قرار داده شد و سپس مدت ۴ روز در حرارت ۴ درجه سانتی‌گراد و پس از طی این مراحل خطوط رسوبی باریک و نسبتاً واضحی پدیدار شد. سپس جهت مشاهده بهتر خطوط رسوبی و همچنین امکان نگهداری ژل، به روش کوماسی برلیانت‌بلو رنگ‌آمیزی گردید.

آزمایش DOT-BLOTTING : یکی دیگر از روش‌های مورد استفاده جهت تشخیص آنتی‌انسولین در سرم خوکچه‌ها استفاده از تکنیک بلاستینگ بود. در این روش، پس از لکه‌گذاری کاغذ نیترو سلولز بوسیله انسولین، محل‌های خالی نیتروسلولز توسعه محلول یک درصد BSA، اشباع و پس از شستشو، نیتروسلولز در مجاورت سرم خوکچه‌ها قرار داده شد که پس از طی آنکوباسیون و شستشو، آنتی‌بادی اختصاصی کونژوگه (ANTI - G.P-HRP) اضافه شد و در نهایت با اضافه کردن محلول سوبسترا (آب اکسیژنه) و واکنشگر رنگرا (چهار کلرو یک نفتول) ردیابی انجام شد.

آزمایش رادیو ایمنواسی (RIA) : جهت مطالعه و ردیابی دقیق‌تر آنتی‌انسولین موجود در سرم خوکچه‌ها از روش استاندارد RIA نیز استفاده شد. در این روش از کیت بیوسورس استفاده شد که یک روش رقابتی محسوب می‌شد. بر اساس این روش، ابتدا مقدار مشخصی انسولین و آنتی‌انسولین‌های کونژوگه و همچنین سرم خوکچه به داخل لوله‌هایی که قبلاً توسعه آنتی‌انسولین پوشیده شده‌اند ریخته شد، پس از آنکوباسیون و شستشوی لوله‌ها توسعه دستگاه گاما کانتر شمارش گردید. در این آزمایش کاهش شمارش، نشان‌دهنده افزایش میزان آنتی‌انسولین در سرم می‌باشد.

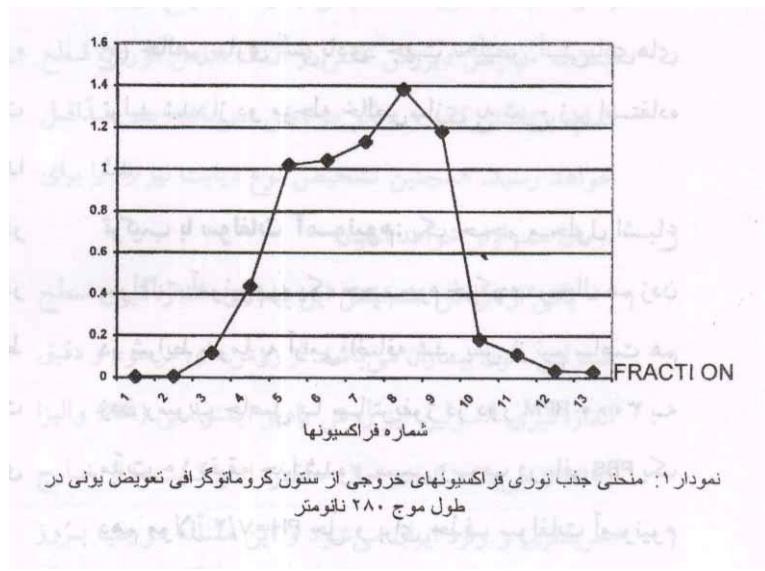
ج) خالص‌سازی آنتی‌بادی: جهت تخلیص آنتی‌بادی‌های تولید شده از دو مرحله خالص‌سازی به شرح زیر استفاده شد.

توكیب با سولفات آمونیوم: یک حجم محلول اشباع سولفات آمونیوم به یک حجم سرم خوکچه در حال هم زدن در شرایط سرما به آرامی اضافه شد. پس از نیم ساعت هم زدن رسوب حاصل با سانتریفوژ در دور ۳۰۰۰ RPM به مدت ۱۰ دقیقه جدا شده و سپس رسوب در بافر PBS یک دهم مولار $\text{PH} = 7/4$ حل و برای حذف سولفات آمونیوم باقیمانده در برابر همین بافر دیالیز شد.

کروماتوگرافی تعویض یونی: نمونه تخلیص شده به روشن فو، پس از دیالیز با بافر آغازگر به روشن کروماتوگرافی تعویض یونی نیز خالص‌سازی گردید. برای این منظور، از بستر DEAE - سلولز استفاده شد. در این روش، نسبت سرم به حجم ژل ۱۲۰ و بافر آغازگر فسفات سدیم ۲۰ میلی‌مولار با $\text{PH} = 7/5$ بود. سرعت جريان نیز $2/0$ میلی‌لیتر در دقیقه بود. در این روش با افزودن بافر آغازگر به ستون حاوی نمونه، تمامی پروتئین‌ها جذب ستون شده و فقط مولکول‌های IgG از ستون خارج می‌شوند. پس از جمع‌آوری فراکسیون‌های خارج شده از ستون و قرائت جذب نوری فراکسیون‌ها در طول موج ۲۸۰ نانومتر، نمودار جذب در برابر حجم فراکسیون‌ها رسم گردید.

سپس فراکسیون‌های مربوط به پیک نمودار با هم مخلوط و برای بررسی میزان خلوص آنتی‌بادی بدست آمده در فریزر ۱۸ درجه سانتی‌گراد ذخیره گردید.

د) تعیین خلوص آنتی بادی: برای بررسی خلوص نمونه حاصل از مراحل مختلف تخلیص از تکنیک SDS-PAGE استفاده شد. در این روش، ابتدا از ژل ۱۲/۵ درصد تحت شرایط دناتوره کننده و سیستم ناپیوسته انجام و ژل حاصل

با کوماسی برلیانت بلو G250 رنگ آمیزی شد. همچنین برای تعیین وزن مولکولی باندهای حاصل از نمونه تخلیص شده، از استاندارد وزن مولکولی استفاده شد. جهت تفکیک بهتر باندهای سنگین‌تر از تکنیک SDS-PAGE به روش گرادیان غلظت استفاده شد. در این روش، غلظت ژل در ابتدای مسیر ۵ درصد بود و به تدریج غلظت آن افزایش می‌یابد به طوری که غلظت آن در انتهای مسیر حدود ۱۵ درصد می‌باشد. الکتروفورز تحت ولتاژ ثابت ۱۲۰ ولت در ژل تغليظ کننده و ۱۰۰ ولت در ژل جداکننده انجام شد.

ه) بررسی وجود یا عدم وجود باندهای غیراختصاصی:

جهت این بررسی از تکنیک وسترن بلاستینگ استفاده شد. برای انجام این تست نیاز به آنتی انسولین کونژوگه شده بود. لذا در این تحقیق، ابتدا آنتی انسولین را به روش ویلسون و ناکان (۱۹۷۸) (۱) با HRPO کونژوگه نموده و سپس وسترن بلاستینگ انجام شد. برای انجام این آزمایش، ابتدا نمونه سرم حاوی انسولین و همچنین سرم فاقد انسولین و همچنین انسولین نوترکیب انسانی تحت SDS - PAGE قرار گرفت. باندهای حاصل با روش انتقال مرطوب در ولتاژ ثابت ۴۵ ولت مدت یک شب (۱۲ ساعت) به غشاء نیتروسلولز منتقل شد. پس از اشباع محلهای نیتروسلولز با محلول یک درصد BSA، نمونه آنتی انسولین خالص شده و کونژوگه شده با HRPO اضافه شد و در نهایت با اضافه کردن سوبسترا (آب اکسیزن) و واکنشگر رنگزا (چهار کلرویک نفتول)، از نظر وجود باندهای غیراختصاصی بررسی شد.

یافته‌ها

همانگونه که توضیح داده شد جهت تشخیص آنتی‌بادی تولید شده در خوکچه‌ها از سه روش استفاده شد که نتایج حاصل از آن به شرح زیر می‌باشد.

۱ - آزمایش DID : تصویر شماره ۱، نتایج حاصل از آزمایش DID را نشان می‌دهد. در این روش انسولین با غاظت ۲۰۰ میکروگرم در حفره مرکزی و سرم‌های حاصل از خونگیری نهایی و همچنین نمونه حاصل از گامافرکشن، خط رسوی واضحی در نزدیکی حفرات کناری مشاهده شد که خط رسوی حفره‌های سرم حاصل از خونگیری نهایی واضح‌تر از بقیه به نظر می‌رسید.

۲ - آزمایش DOT-BLOT : با توجه به تصویر شماره ۲، در کاغذهایی که در مجاورت سرم حاصل از خونگیری نوبت صفر و همچنین سرم حاصل از خوکچه کنترل منفی قرار گرفته بودند، رنگی ایجاد نشد که نشان‌دهنده عدم وجود آنتی انسولین در سرم می‌باشد. ولی در کاغذهایی که در مجاورت سرم حاصل از خونگیری نهایی و همچنین محصول بدست آمده از ترکیب با سولفات آمونیوم قرار گرفته بودند، نقاط بنفش رنگی در محل قرار گرفتن قطرات انسولین ایجاد شد که نشان‌دهنده وجود آنتی انسولین در سرم این حیوانات می‌باشد.

۳ - آزمایش RIA : در این آزمایش که به روش رقبتی و در فاز جامد انجام گرفت، کاهش CPM نشان‌دهنده افزایش آنتی‌بادی می‌باشد. طبق جدول شماره ۱ و نمودار شماره ۲، در خونگیری نوبت نهایی کمترین شمارش و در نتیجه بیشترین تولید آنتی انسولین قابل مشاهده می‌باشد.

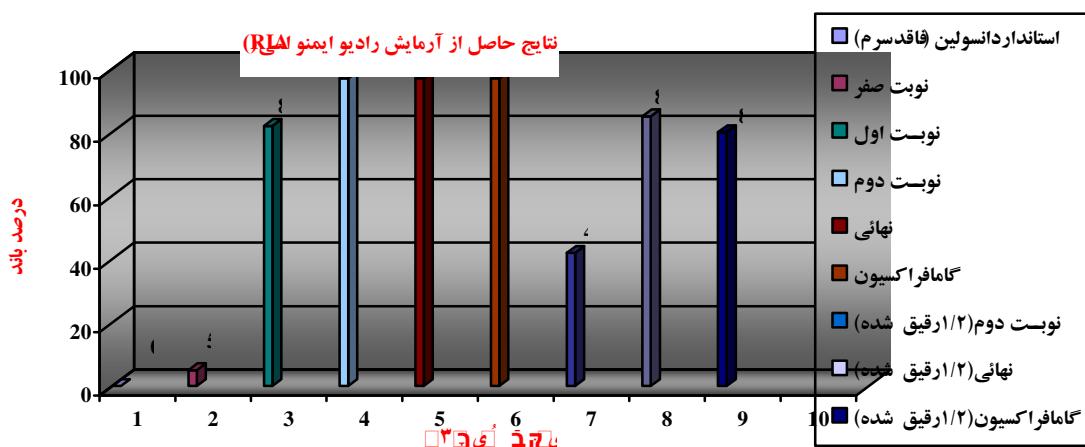
۴ - آزمایش SDS-PAGE : این آزمایش برای بررسی خلوص نمونه‌های حاصل از مراحل مختلف تخلیص انجام شد و همانگونه که در تصویر شماره ۳ مشاهده می‌گردد، در ستون شماره یک که مربوط به سرم خوکچه قبل از تخلیص می‌باشد، باندهای اضافی زیادی مشاهده می‌شود ولی در ستون شماره ۲ که نمونه حاصل از تخلیص به روش سولفات آمونیوم اشباع می‌باشد، باندهای ناخالص کمتر شده است. همچنین در ستون شماره ۳ که مربوط به نمونه تخلیص شده با روش کروماتوگرافی تعویض یونی است فقط دو باند قابل تشخیص می‌باشد که با توجه به استاندارد وزن مولکولی، وزن مولکولی این دو باند حدود ۵۷ و ۲۷ کیلو دالتون و مربوط به زنجیره‌های سنتگین و سبک IgG می‌باشد.

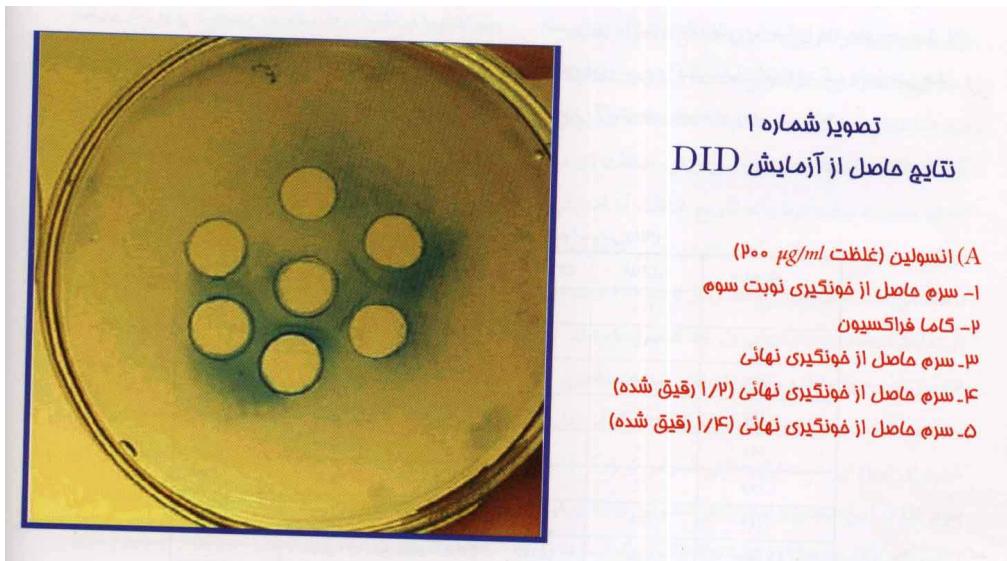
در تصویر شماره ۴ که مربوط به آزمایش SDS-PAGE به روش گرادیان غاظت می‌باشد، باندهای ناخالص ابتدای مسیر کاملاً تفکیک شده‌اند و خلوص آنتی‌بادی در ستون شماره ۳ کاملاً قابل مشاهده می‌باشد. برای بررسی وجود باندهای غیراختصاصی، آزمایش وسترن بلاستینگ انجام شد. در این آزمایش، پس از انجام SDS-PAGE و انتقال باندهای پلی‌پیتیدی به غشاء نیتروسلولز، ردیابی با استفاده از آنتی‌انسولین نشاندار شده با HRPO انجام شد. همانگونه که در تصویر شماره ۶ مشاهده می‌شود، در سرم حاوی انسولین و همچنین نمونه کنترل مثبت در ناحیه ۵/۷ کیلو دالتون، باند مشخصی دیده می‌شود که مربوط به انسولین می‌باشد؛ این باند در سرم فاقد انسولین قابل مشاهده نیست. همچنین در سایر قسمت‌های نیتروسلولز نیز هیچگونه واکنش رنگی مشاهده نمی‌شود. از آنجایی که آنتی‌بادی کونژوگه شده مورد استفاده، همان آنتی‌انسولین تخلیص شده می‌باشد. لذا این دو آنتی‌بادی به طور اختصاصی با باند انسولین واکنش داده ولی با سایر باندهای حاصل از الکتروفورز سرم واکنش نشان نمی‌دهد که دلیل بر عدم وجود واکنش‌های غیراختصاصی می‌باشد.

جدول ۱ : نتایج حاصل از آزمایش رادیو ایمنوآسی (RIA)

شماره لوله	نوبت خونگیری	شمارش CPM	%CPM	درصد باند
۱	استاندارد انسولین	۳۴۱۷۳	% ۱۰۰	% ۰
۲	نوبت صفر	۳۲۴۶۲	% ۹۵	% ۵
۳	نوبت اول	۶۲۳۴	% ۱۸	% ۸۲
۴	نوبت دوم	۱۰۲۵	% ۳	% ۹۷
۵	نوبت نهایی	۱۰۳۲	% ۳	% ۹۷
۶	گامافراکسیون	۱۰۴۸	% ۳	% ۹۷
۷	نوبت دوم (۱/۲ رقیق شده)	۱۹۸۲۱	% ۵۸	% ۴۲
۸	نهایی (۱/۲ رقیق شده)	۵۱۲۶	% ۱۵	% ۸۵
۹	گامافراکسیون (۱/۲ رقیق شده)	۶۸۳۴	% ۲۰	% ۸۰

نمودار شماره ۲

تصویر شماره ۱

نتایج حاصل از آزمایش DID

- (A) انسولین (غلظت $100 \mu\text{g}/\text{ml}$)
- ۱- سرمه حاصل از فونگیبری نوبت سوم
 - ۲- گاما فراکسیون
 - ۳- سرمه حاصل از فونگیبری نهانی
 - ۴- سرمه حاصل از فونگیبری نهانی ($1/1$ (قیق شده))
 - ۵- سرمه حاصل از فونگیبری نهانی ($1/1$ (قیق شده))

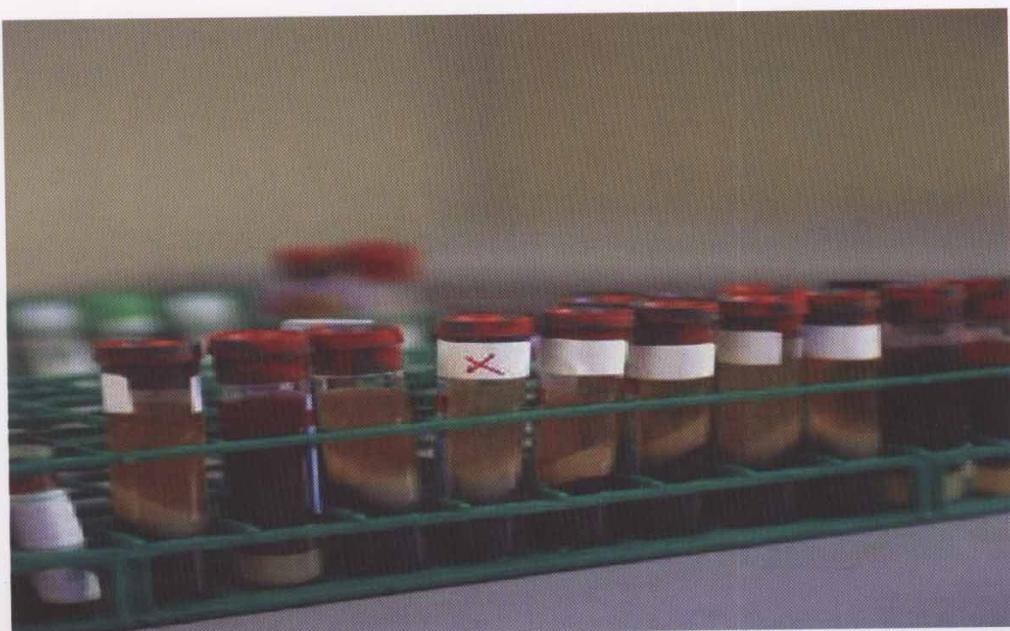

تصویر شماره ۲

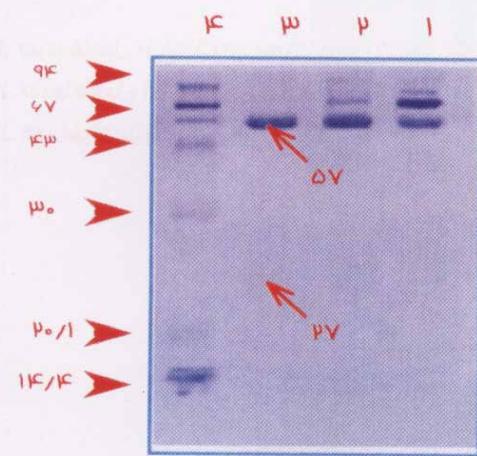
نتایج حاصل از آزمایش دات بلات

- ۱- سرمه حاصل از فونگیبری نوبت صفر (کنترل منفی)
- ۲- سرمه حاصل از فونگیبری نهانی
- ۳- گاما فراکسیون

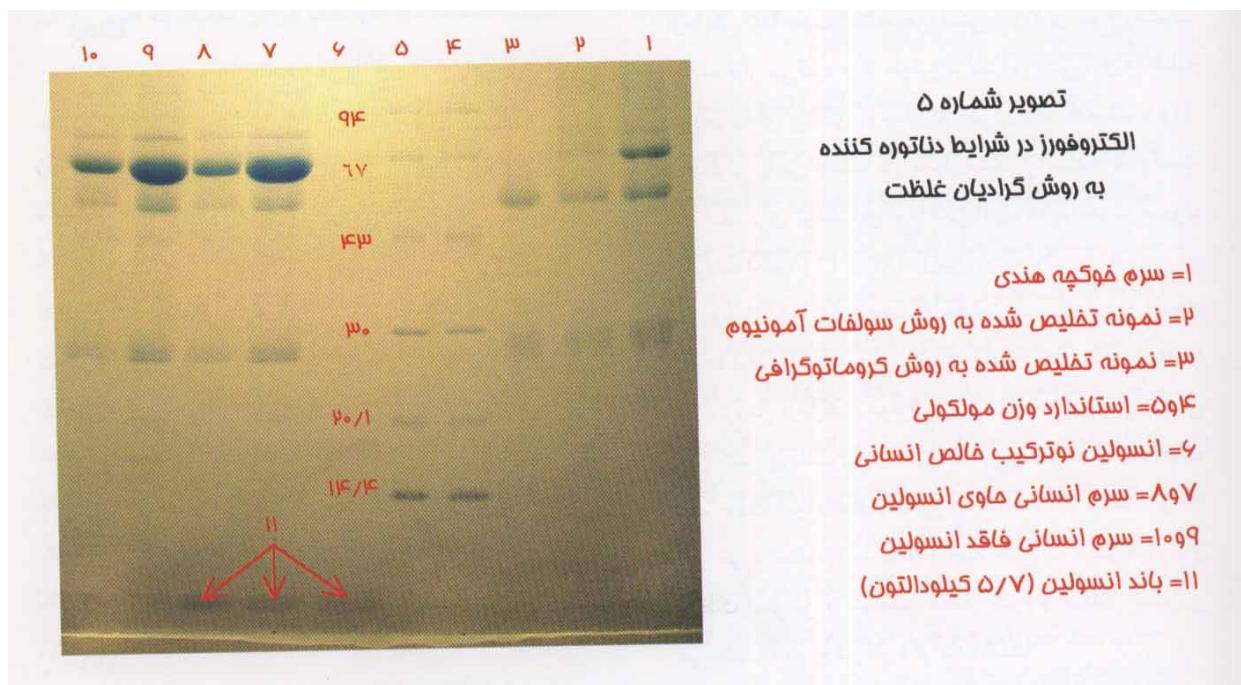
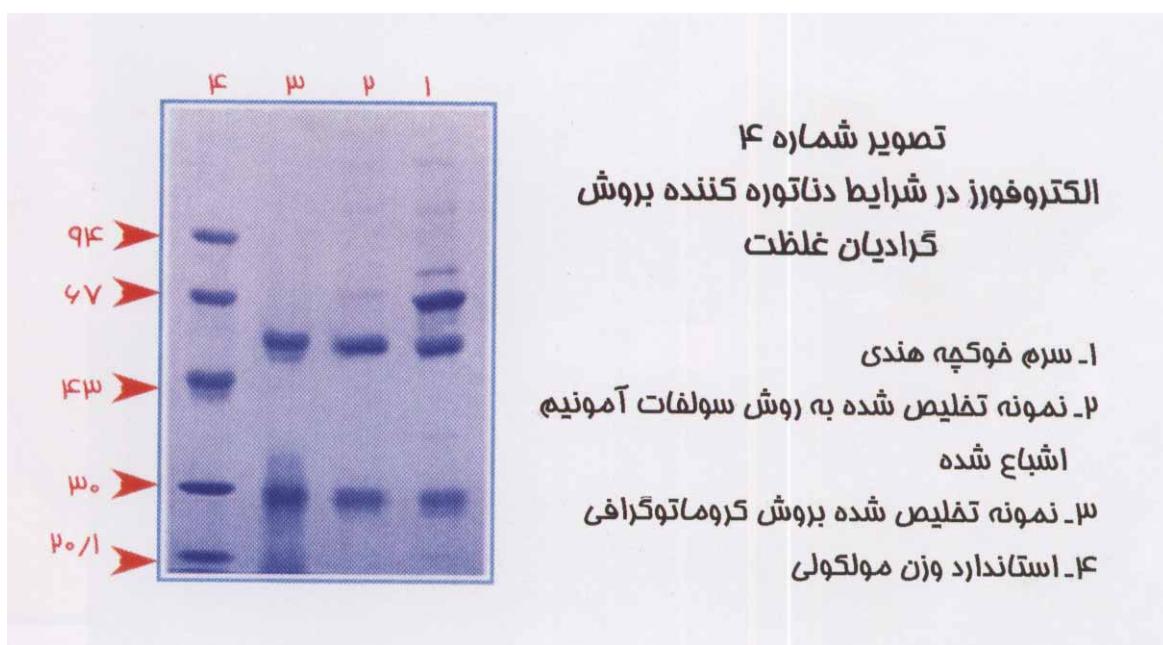
نمونه های خون تهیه شده از فوکپه های هندی

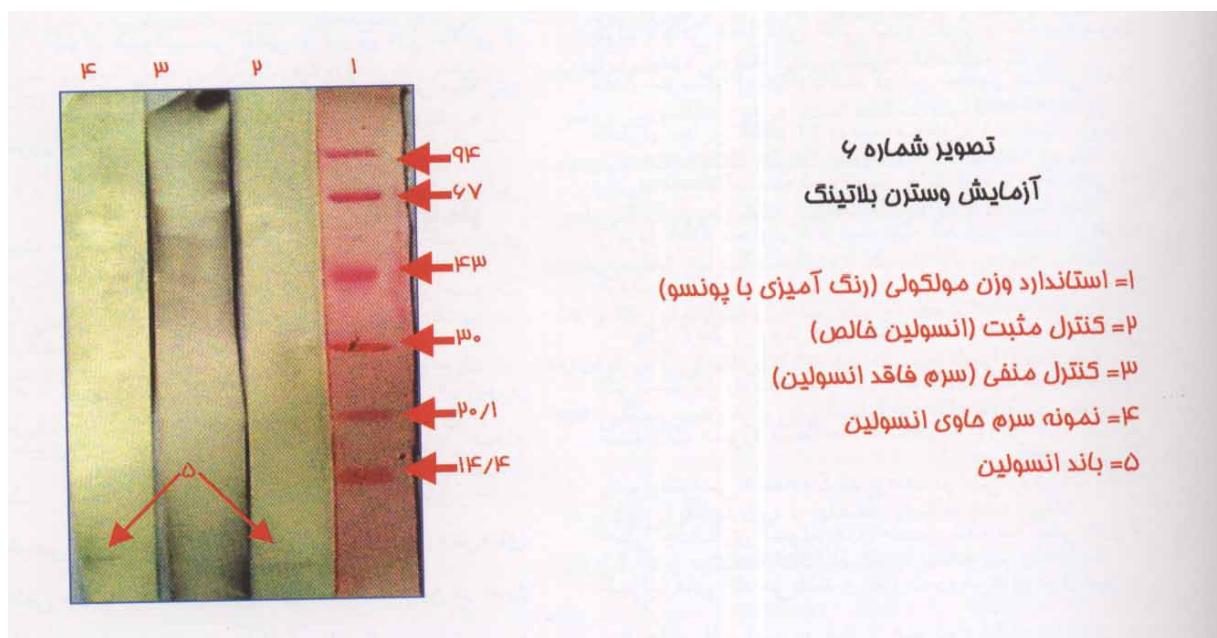

نتایج حاصل از آزمایش الکتروفورز در شرایط دناتوره گننده

تصویر شماره ۳
الکتروفورز در شرایط دناتوره گننده

- ۱- سره فوکپه هندی
- ۲- نمونه تقلیص شده به روشن سولفات آمونیم اشباع شده
- ۳- نمونه تقلیص شده برداشته کروماتو گرافی
- ۴- استاندارد وزن مولکولی

بحث

مطالعات زیادی درباره ایمنی زایی و تولید آنتی‌بادی علیه انسولین صورت گرفته است (۲). اولین مسئله در تولید آنتی‌بادی، انتخاب آنتی‌ژن مناسب می‌باشد. عامل اصلی در ایمنی زایی انسولین، هترولوگ بودن آن می‌باشد و مطالعات گذشته اثبات می‌کند که هورمون‌های هترولوگ به طور قوی‌تر، باعث تحریک آنتی‌بادی می‌شوند (۳ و ۴) لذا با توجه به هترولوگ بودن انسولین انسانی با نوع خوکچه‌ای، تحریک تولید آنتی‌انسولین در این حیوان بالاست. از طرفی بدلیل پایین بودن وزن مولکولی انسولین جهت تحریک سیستم ایمنی و تولید انبوه آنتی‌بادی استفاده از ادجوانات نیز ضروری به نظر می‌رسد (۵). همچنین خصوصیات ژنتیکی میزان نیز یکی از عوامل مؤثر در تولید آنتی‌بادی می‌باشد (۶).

در این تحقیق نیز با توجه به موارد فوق، از خوکچه هندی به عنوان میزان استفاده شد و برای تزریقات و ایمونیزاسیون نیز از ادجوانات کامل فروند در اولین تزریق و ادجوانات ناقص فروند در تزریقات یادآور استفاده شد که نتایج قابل قبولی نیز حاصل شد. مشکلات مرحله ایمونیزاسیون و خونگیری در این حیوانات به قرار زیر بود.

۱ - شوک هیپوگلیسمی ناشی از تزریق دوز بالایی از انسولین، جهت رفع این مشکل، قبل از هر تزریق مقداری دکستروز هیپرتونیک به صورت داخل جلدی تزریق می‌شد.

۲ - آسیب به عضله قلب در حین خونگیری بدلیل فعالیت حیوان، جهت پیشگیری از آن، قبل از خونگیری حیوان توسط اتر بیهوش و سپس خونگیری صورت می‌گرفت.

۳ - جهت جلوگیری از عفونت در محل تزریق و خونگیری، این عملیات در شرایط کاملاً استریل انجام می‌شد.

تشخیص آنتی‌بادی: از گذشته تا به امروز از روش‌های مختلفی جهت تشخیص آنتی‌بادی علیه انسولین در سرم استفاده شده است (۷، ۸ و ۱۱) که ما در این تحقیق از سه روش RIA, DOT, BLOT, DID استفاده نمودیم. از آنجا که آزمایش DID جهت تشخیص آنتی‌بادی‌های نوع رسوب دهنده قرار می‌گیرد و از طرفی تولید این آنتی‌بادی‌ها علیه هورمون‌های پیتیدی کوچک که آنتی‌ژن‌های ضعیف با وزن مولکولی پایین هستند کار بسیار مشکلی است و لازم است که ابتدا برای تولید این نوع آنتی‌بادی، هایپرایمونیزاسیون صورت بگیرد (۱۲ و ۱۳). اوئین بار مولونی با تغییراتی که در روش اشترولونی جهت تشخیص آنتی‌انسولین ایجاد نمود، توانست خط رسوی نسبتاً واضحی را بیند (۸) که ما نیز با روش آزمایشی مولونی توانستیم خط رسوی حاصل از واکنش بین انسولین و آنتی‌انسولین را مشاهده کنیم. نکات مهم جهت ایجاد خط رسوی و مشاهده آن، غلظت و PH بافر مورد استفاده، مدت و درجه حرارت انکوباسیون و غلظت انسولین و همچنین مقدار سرم و مقدار انسولین می‌باشد که در روش کار ذکر شده است.

یکی دیگر از روش‌های تشخیص آنتی‌انسولین در سرم که روش حسناتر و ساده‌تری نسبت به DID می‌باشد، روش Dot-Blot بود که با این روش جواب بهتر و واضح‌تر بدست آمد. در این تکنیک موّقیت روش تا حد زیادی وابسته به تجربه فرد می‌باشد. یکی از نکات اصلی در این روش تیره شدن زمینه بلاط می‌باشد که می‌تواند بدلیل بلوك ناکافی محل‌های خالی نیتروسلولز و یا زیاد بودن مقدار سوبسترا (H_4O_2) باشد. در این تحقیق هنگامی که از محلول تجاری BSA ، ۲۲ درصد محلول ۱ درصد تهیه و برای blocking استفاده شد، زمینه بلاط تیره بود اما وقتی که از پودر BSA ، محلول ۱ درصد تهیه شد این نقیصه برطرف گردید.

یکی دیگر از روش‌های استفاده شده جهت تشخیص آنتی‌انسولین رادیوایمنواسی بود (۲) که در مجموعه مقالات مورد مطالعه، همگی از روش فاز مایع رادیوایمنواسی استفاده کرده بودند. در این روش‌ها نکته اصلی جداسازی انسولین‌های متصل شده به آنتی‌بادی از انسولین‌های آزاد می‌باشد و تفاوت روش‌های فوق نیز در نوع جداسازی این دو فاز از هم بود (۱۴-۱۸) ولی در روشهای کردیم آزمایش در فاز جامد انجام شد و روش جداسازی فقط با شستشوی لوله‌ها انجام می‌گرفت که روشهای بسیار ساده بود.

در این مطالعه، از دو مرحله تخلیص استفاده نمودیم که نتایج قابل قبولی نیز بدست آمد. اوئین مرحله خالص‌سازی استفاده از سولفات‌آمونیوم اثبات شده بود که نقطه شروعی برای سایر مراحل خالص‌سازی محسوب می‌گردد (۲۰، ۱۹). محصول بدست آمده از این روش دارای ناخالصی می‌باشد که برای خالص‌سازی بیشتر نیاز به مراحل دیگر خالص‌سازی می‌باشد. نکته اصلی در این است که باید تمامی مراحل آزمایش در شرایط سرما انجام شود و در ثانی غلظت سولفات‌آمونیوم پس از مخلوط شدن با سرم باید به ۵۰ درصد اثبات بررسد.

بدلیل تفاوت زیاد PH ایزوالکتریک ایمونوگلبولین‌ها با سایر پروتئین‌های موجود در سرم استفاده از تکنیک کروماتوگرافی تعویض یونی، تکنیک مناسبی جهت جداسازی ایمونوگلبولین‌ها در سرم خوکچه‌های هندی استفاده شده است (۲۱). در این تحقیق نیز بدلیل اینکه از بستر DEAE سلولز استفاده شده است روش مناسبی جهت جداسازی IgG محسوب می‌گردد. لذا از این بستر جهت جداسازی آنتی‌انسولین استفاده شد و همانگونه که نتایج نشان می‌دهد از درصد خلوص بالای نیز برخوردار بود.

در اکثر مطالعات جهت بررسی خلوص محصول نهایی از SDS-PAGE استفاده شده است. در این مطالعه نیز بررسی خلوص نمونه‌ها با استفاده از تکنیک SDS-PAGE نشان داد که با استفاده از دو مرحله تخلیص مذکور می‌توان آنتی‌بادی IgG با خلوص بالا بدست آورد. ایمنوگلبولین تخلیص شده در SDS-PAGE فقط دو باند با وزن مولکولی ۵۷ و ۲۷ کیلو Dalton ایجاد نمود که باند ۲۷ کیلو Dalton را می‌توان به زنجیر سبک و باند ۵۷ کیلو Dalton را به زنجیر سنگین IgG نسبت داد.

بدلیل عدم تفکیک باندهای با وزن مولکولی بالاتر در نمونه‌های غیرخالص از تکنیک SDS-PAGE به روش گرادیان غلظت استفاده شد که باندها در این تکنیک به خوبی از هم تفکیک شده و بهتر قابل ارزیابی بودند.

جهت بررسی احتمال ایجاد واکنش غیراختصاصی بین آنتی‌انسولین تولید شده با سایر پروتئین‌های بدن و همچنین ایجاد واکنش اختصاصی با انسولین انسانی از تکنیک وسترن بلاستینگ استفاده شد. ایجاد رنگ در محل باند ۵/۷ کیلو Dalton عدم ایجاد باندهای رنگی در بقیه قسمت‌های غشای نیتروسلولز، می‌توان به این نتیجه رسید که آنتی‌بادی تولید شده فقط با انسولین واکنش داده و با سایر پروتئین‌های بدن انسان، واکنش‌های غیراختصاصی ایجاد نمی‌کند. در این تحقیق مشخص شد که در میلی‌آمپر ثابت ۵۲۰ میلی آمپر، مدت ۳ ساعت و در صورتی که بخواهیم ولتاژ را ثابت بگیریم در ولتاژ ۴۵ ولت، مدت ۱۲ ساعت برای انتقال کامل باندهای پروتئینی از ژل به غشای نیتروسلولز کافی است.

در نهایت می‌توان گفت که جهت تشخیص آنتی‌بادی تولید شده، روش RIA توصیه می‌گردد و همچنین جهت خالص‌سازی آنتی‌بادی در صورت استفاده از دو تکنیک آنتی‌بادی با سولفات آمونیوم اشباع و سپس انجام کروماتوگرافی تعویض یون با استفاده از بستر DEAE سلولز می‌توان نمونه‌های خالص بدست آورد و جهت خلوص بیشتر آنتی‌بادی، کروماتوگرافی میل ترکیبی نیز توصیه می‌شود.

تقدیر و تشکر

از دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی و ایمنوژنتیک پژوهشکده بوعلی دانشگاه علوم پزشکی مشهد و مرکز تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی مشهد که در اجرای این تحقیق ما را یاری نمودند، صمیمانه قدردانی می‌نماییم.

Abstract

Production and Purification of Polyclonal Antibody to Human Insulin

Insulin is a two-chain polypeptide hormone with molecular weight of 5.7 KD , which has 51 AA . By some disulfide bounds , these two chains are connected to each other . One of the most important diseases associating insulin is diabetes . In these patients , in the absence of insulin , cells cannot absorb glucose and glucose level of blood will increase and finally body tissues encounter a great energy shortage causing different acute and chronic implications . Nowadays for measuring this hormone , RIA methods are used . The aim of this research is designing of ELISA kit for measuring of insulin and the first step in designing such kits consists of providing and purifying antibody against human insulin . In order to provide and purify polyclonal antibody to insulin some practical fulfilled as

follows . For produce antibody , we immunized Guinea pigs and after immunization stages , they were bleded and their serum was separated . In order to assess and diagnose the produce anti-insulin by these pigs , RIA , DID and Dot blot methods were used . After making sure of the presence of insulin antibody in the serum , we purified antibody with saturated ammonium sulfate and then ion exchange chromatography . Also for the assessment of the antibody purification rate , the SDS-PAGE technique was used . Finally Western Blotting technique was used to make sure that there is not any unspecified bound .

Key Words : *Insulin ; Diabetes ; Guinea Pig ; Anti-insulin ; DID ; Blot ; Ion Exchange ; Chromatography ; SDS ; PAGE.*

منابع

1. Tigesen.P.Laboratory techniques in biochemistry and molecular biology practice and theory of enzyme immuno assays. Elsevier science publishers. 1985.
2. Pope, C. G. The immunology of insulin. *Adv Immunology*. 1966, (5): 209-44.
3. Dean. H. Lockwood and Thaddeus E. Prout. Antigenicity of heterologous and homologous insulin. *Metabolism*. 1965, 14(4): 530-38
4. Horst Paul Neubauer, Hans, Hermann Schone: The immunogenicity of different insulin in several animal species. *Diabetes*, 1978, 27(1).
5. Peter H. Wright et al. Some factors affecting insulin antibody production in guinea pigs. *Diabetes*. 1966, 15(9): 578-65.
6. Lockwood, D. H. and Prout, T. E. Ceska M. Detection. *Clin Res* (10).
7. Ceska M. Detection of insulin Precipitating antibodies. *Nature*. 1968, 217 .
8. Moloney, P. J. and Aprile M. A. On the antigenicity of insulin: Flocculation of insulin anti-insulin. *Can. J. Physiol.* 1959, 37.
9. Issel Bacher K. J. et al. *Harrison's: Principles of internal medicine* (14th ed). 1998.
- Plum. *Cecil Essentials of Medicine*. 1999.
11. Masaharu Horino, M.D. et al. Studies on expeimental insulin immunity. *Diabetes*, 1966, 15(11): 812-22 .
12. Valeriee Jones, Cunliffe A. C. A Precipitating antibody to insulin. *Nature*. 192(14): 1961.
13. Moloney, P. J. Coval, M. Antigenicity of insulin diabetes induced by specific antibodies. *Biochem J*. 1955, (59): 85.
14. Christansen, A. H. Radioimmuno electrophoresis in the determination of insulin binding to IgG methodological studies. *Horm. Metab. Res.* 1973, (5): 172-76.
15. Mitchek, M. L. Whitehead, W. O. Orouke M. E. Diferential resin binding of insulin in serum. *Endocrinology*. 1959, (53): 322.
16. Bacster, R. C. Yue D. K. and Turle. Equilibrium binding studies of insulin antibodies in diabetic subjects. *Clin. Chem.* 1976, (22): 1089.
17. Grodsky, G. M. and Forsham P. H. An immunochemical assay of total extractable insulin in man. *J Clin Invest.* 1968, (39): 1070.
18. Desbuquois B. Arbuch, G. D. Use of polyethylene glycol to separate free and antibody-bound peptide hormone in radioimmuno asays. *J Clin Endocrinol*. 1971, (33): 732.
19. Jonston, A. Thorpe, R. Immunochemistry in practice (2nd Ed). Blackwell scientific publication. 1990.
20. Valker, J. M. The protein protocols handbook. Human press, INC. 1996.
21. Jackson, P. A. and Dixon, K. Prepartion of human antibodies to insulin. *J. of immunological methods*. 1977, (14): 201-11.
22. Towbin H. Stachelin T. Gordon J. Electrophoretic transfer of proteins from polyacrylamide gels to nitrocellulose shets. Procedure and Some application. *Proc. Natl Acad Sci.* 1979, (76): 4350-54.